

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

DİLEKÇE-İNSAN HAKLARI KARMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

09 Kasım 2012 Cuma

DİLEKÇE-İNSAN HAKLARI KARMA KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

09 Kasım 2012 Cuma

---0---

K O N U

Sayfa

Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 11 ve geçici 1.m. uyarınca TBMM tarafından 4 yıllık bir süre için bir Kamu Başdenetçisi ve beş Kamu Denetçisi seçilmesi hakkında öngörüşme (Devam)

1:22

İÇİNDEKİLER

	<u>İ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:9
İbrahim İMAMOĞLU		1:2
Oya ERONAT	Diyarbakır	2, 7
Mehmet Nihat ÖMEROĞLU		2:3
Hamza DUYGUN		3
Mehmet Selim KAYA		3
Ali Rıza ELİHOŞ		4
Recep SANAL		4:5, 5
Sinan Aydın AYGÜN	Ankara	4, 6
Ayhan Sefer ÜSTÜN	Sakarya	5
İhsan ŞENER	Ordu	5, 7
Serdar BORHAN		5:6
Yusuf HALAÇOĞLU	Kayseri	6, 9
Mükremin KARAKOÇ		6
Halime Nuray TURCAN		7, 8
Abdurrahim AKDAĞ	Mardin	7
Servet ARMAĞAN		8:9
İKİNCİ OTURUM		10:11
Ömer TÜRK		10:11
Sinan Aydın AYGÜN	Ankara	10
Ayhan Sefer ÜSTÜN	Sakarya	10
ÜÇÜNCÜ OTURUM		12:22
Yaşar KIRTAN		12

Behiç Ahmet OKAY		12:14
Hanıza DAĞ	İzmir	13
Yavuz ERKMEN		14
Cemil AŞIKKUTLU		14:15
Mehmet YÜCEL		15
Adem ZANBAK		15:16
Oya ERONAT	Diyarbakır	16
Kemal EKİNCİ	Bursa	16, 18, 21
Ahmet KAHRAMAN		17
Savaş AYDIN		17:18
Mustafa ALKAN		18:19
Fazıl Kerim ANADOLU		19
Mahmut TANAL	İstanbul	19
Durmuş YILMAZ		19:21
Sinan Aydın AYGÜN		21:22
Osman YETGİN		22

Açılma Saati: 14.11

Kapanma Saati: 16.46

BİRİNCİ OTURUM

09 Kasım 2012 Cuma

Açılma Saati: 14.11

BAŞKAN: MEHMET DANIŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ: ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KATİP: İSMAİL AYDIN (Bursa)

0

BAŞKAN – Yeterli çoğunluğumuz var.

Sayın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanım, Karma Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi en içten duygularıyla selamlıyorum.

Yeterli çoğunluğumuz vardır, toplantımıza başlayabiliriz, toplantıyı açıyorum.

Toplantı gündemimizi ve kamu başdenetçisi aday adaylarının özgeçmişlerini daha önce sizlere göndermiştik. Malumunuz kamu denetçiliği ile Meclis, özellikle de Karma Komisyonumuz çok yakın bir çalışma içerisinde olacak. Hem hazırladığı raporları her yıl Karma Komisyonumuza sunacak ve -tatiller tabii ki hariç olmak üzere- Karma Komisyonumuz da bu raporu Meclis Genel Kurulumuza sunacak. Bu açıdan, Komisyonumuzun değerli üyelerinin kamu başdenetçisi aday adaylarına kanaat oluşturmak üzere, beş dakikalık bir süre içerisinde, kendilerini en azından anlatma fırsatı vermeyi düşündük. Bu anlamda, tabii, bunu bir gereklilik veya olmazsa olmaz bir şart olarak da görmedik. Aday adaylarına da çağrıyı bu yönde yaptık. Dilemeleri hâlinde bugünkü toplantımıza katılıp kendilerini anlatabileceklerini onlara ifade ettik, bildirdik. Dolayısıyla, gelen aday adaylarını dinlemiş olacağız, gelmeyenleri de zaten elimizde müracaatlarıyla beraber öz geçmişleri var, dosyaları var, buradan da yine kanaat oluşturabiliriz. Gelen aday adaylarımızı müracaat sırasına göre bugün dinlemiş olacağız.

Toplantımızın bundan sonraki bölümünde değerli basın mensuplarından bize müsaade etmelerini, kendilerinden istirham ediyoruz. Komisyonumuza ve Ombudsmanlık Kurumuna gösterdikleri ilgiden dolayı da teşekkür ediyoruz, basın mensubu arkadaşlarımıza çok teşekkür ederiz. Çok sağ olun, iyi çalışmalar.

Evet, sadece bir adayımızı biz davet etmedik, adli sicil kaydından dolayı; diğer adaylarımıza yazı gönderdik. Gelemeyeceklerini ifade eden adaylar oldu. İşte, hac görevini yerine getirdiğinden dolayı veya başka gerekçelerle. Gelenleri, müracaat sırasına göre beşer dakikalık olmak üzere dinleyelim istedik. Müslüm Çakar adli sicil kaydından dolayı bugünkü listemizde yok, yirmi dört kişinin ismi var.

Efendim, hoş geldiniz.

İBRAHİM İMAMOĞLU – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN – Karma Komisyonu üyesi arkadaşlarımız, sizi, kendi arzu ettiğiniz şekilde, beş dakikayı geçmemek üzere, arkadaşlarımızla, üyelerimizle kanaat oluşturması gerekçesiyle ifade etmek istediklerinizi dinlemek istiyoruz.

Teşekkür ederiz geldiğiniz için.

İBRAHİM İMAMOĞLU – Ben de teşekkür ederim.

Kütahyalıyım. Sekiz sene bürokraside çalıştım. Yirmi yedi yıllık avukatım. Evliyim, sekiz çocuk babasıyım. Ömrü ahirde, sistemin, olumsuzlukların olumlu hâle gelmesine vesile olma adına kurulan bu kurumda imkân ve şartlar müsait olursa, hizmet edebilmenin gücünü ve cüretini kendimde hissetmiş olmamın neticesinde vermiş olduğum kararın netice hâlidir şu anki durum.

İnsanlar yaptığı işlerin neticesindeki durumundan belli olur. Ben, yirmi iki yaşında, 75'te, bir gün devlet memuru olmadan Kastamonu Vakıflar İl Müdürü, Vakıflar Yurt Müdürü olarak tayin oldum. Dediler ki bana: "Validen başlayın, birim müdürleriyle tanışın." Ben bir köylü çocuğum, o zaman yeni palto alma imkânımız da yoktu. Müstamel bir palto aldım ama içine birkaç kişi girecek benim gibi, kestirdim kollarını, o da üstümde çıkarıp da içeriye girmeyi de bilemedim, usul ya bu. Ben yeni gelen vakıflar yurt müdürüyüm dedim vali beye. Eliyle vali "Seni mi gönderdiler!" Öyle bir "seni mi" dedi ki "sen kim müdürlük kim" gibi bir anlam. Öyle

de düşünse bir insan, her hâlükârda olumsuz hususiyete sahip olsa da karşıkı insan, yüz yüze böyle bir şey mi ifade eder? Etmez. “Bir ile müdür gönderiliyor, bana sorulmuyor. Ben bunu mesele yapacağım.” dedi, ben oturdum. Memur ve müdür, vali ve müdür veya memurlar... Valinin karşısında bir memurun, bir müdürün şu veya bu babda fikir beyan etmesi mümkün mü? Ama bizde mümkündü, her zaman mümkün oldu. “Ben bunu mesele yapacağım.” dedi ya. Bu meselden “Ben buraya tayin oldum geldim, bu mesele benim adımdan mesele olmaktan çıktı, sizin meseleniz hâline geldi.” dedim, afalladı. Ben oradan çıkınca hemen Ankara’yı aramış: “Yeni gönderdiğiniz müdürden çok memnun oldum.” İki buçuk sene biz onunla hizmet verdik. Her türlü yanlışlığa, keyfiliğe karşı koymaktan kaynaklanan bir cüretin neticesine vesile oldu, amellerin seyrinde. “Gidin gidin onu bana şikâyet etmeyin, iki senedir ben onunla uğraşıyorum, ben onun hakkından gelemedim.” diyecek duruma “seni mi” dediği için, onu düşürdüm.

Lise 2’nci sınıfım. Bir olaya bağlı baskın oldu vakıflar yurdunda, vakıflar yurtlarında okudum. Baskında, 12 Mart, sıkıyönetim var. Uşak Valisi Mehmet Şahin Bey, merkez komutanı, alay komutanı, emniyet müdürü, polisin, komiserin haddi hesabı yok. Tek baskın güya bizemiş. Vali, beni ilk gördüğünde “bu mu, bu mu İbrahim Ceylan dedikleri bu mu, bu mu” diye yine önceki vali gibi yanlış bir beyanda bulundu. “Sen de giyin in idare odasına.” Onlar indi, ben arkasından giyindim, indim. Boş sandalye çok, nezaketten otur diyecek mi diye bir müddet bekledim. Otur diyen olmadı, oturdum. “Şuna bak, şuna bak, saygısız adama bak!” Valinin karşısında oturuyor diye vali gelip bize tokatla girişmesin. E o bize vurur da biz ona boş mu dururuz? Biz ona, o bize gümbür gümbür bir kavga ettik. Ayıran da yok, etrafımızda dönüyorlar. Neticede beyaz saçlı bir bey bizi ayırdı. O da emniyet müdürüymüş bir gün sonra geldi, söyledi.

BAŞKAN – İbrahim Bey, beş dakikamızı doldurduk.

İBRAHİM İMAMOĞLU – Bitti mi?

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM İMAMOĞLU – Tamam efendim. Mesele benim için hasıl olmuştur.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz, soyadınızı mı değiştirdiniz?

İBRAHİM İMAMOĞLU – Soyadı değiştirdim, evet.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Çünkü konuşmanızın yarısında İbrahim Ceylan diye söylediniz.

İBRAHİM İMAMOĞLU – İmamoğlu, İmamoğlu. Önceki hâlim Ceylan, İmamoğlu Soyadı Kanunu’ndan önce soyumuzun adı olduğunu öğrendim, soyuma rücu ettim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum efendim, sağ olun.

İBRAHİM İMAMOĞLU – Ben de teşekkür ediyorum. İyi günler efendim.

BAŞKAN – Sağ olun, sağ olun.

Sıradaki adayımızı da alalım.

Efendim hoş geldiniz, buyurun.

MEHMET NİHAT ÖMEROĞLU – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Hoş geldiniz efendim, Sayın Nihat Ömeroğlu.

Efendim, Karma Komisyon üyelerimiz, zaten sizin öz geçmişlerinizi biz kendilerine dağıtmıştık. Bugün de böyle beş dakikalık bir süreyle sınırlı olmak üzere, kanaat oluşturabilmek adına sizleri davet ettik.

Buyurun.

MEHMET NİHAT ÖMEROĞLU – Sayın Başkan, Sayın üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, hukukçu kimliğim Sayın Komisyon tarafından bilinmektedir. Ombudsmanlık veya kamu başdenetçiliği Avrupa’nın yüz kırkı aşkın ülkesinde zaten kurulmuş vaziyette. Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde de Türkiye Cumhuriyeti zaten bu kurumu kuracağını benimsemişti. 2006’da yasalastığı hâlde 2009’da Anayasa Mahkemesi, bu yasayı Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etti. Referandumdan sonra da 74’üncü madde de yapılan değişiklikte bu kurum Anayasa’ya girilmiş oldu.

Tabi burada en önemlisi, bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizmasıyla kamu hizmetlerinin denetimi esastır. Bugüne kadar kamu hizmeti görenlerin halka yaklaşımı ve tavrını siz Sayın Başkan Bey ve üyeler çok iyi biliyorsunuz. Dolayısıyla, bu kurumun katkılarıyla kamu idaresinin, kamu hizmetlerinin daha şeffaflaşması, hesap verilebilirliği ve halka, 80, 90 yıldan bu yana bilinen yaklaşımının daha liberal, daha hukuka uygun, daha anlayışlı olmasına katkı sağlayacağına inanıyorum. Şüphesiz, personelin standardı, yüce Meclisin bu kurum arkasında alabilirdiğine destek vermesi, yine kamu kurum ve kuruluşlarının başındaki amirlerin, başkanların da önerileri, tesviyeleri mümkün merteye yerine getirdikleri takdirde ben inanıyorum ki bu kurum amacına ulaşmış olacaktır.

Bana sormak istediğiniz sorular varsa hazırım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum tekrar.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz efendim. Sizin ifade etmek istedikleriniz bunlarsa, bizce de yeterlidir.

Teşekkür ederiz, çok sağ olun.

MEHMET NİHAT ÖMEROĞLU – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hamza Duygun, hoş geldiniz.

Sizin biz özgeçmişinizi Karma Komisyon üyelerimize daha önce dağıtmıştık. Bugün de size kanaat oluşabilmesi adına, beş dakikayı geçmemek üzere kendinizi ifade etmenizi istirham ediyoruz.

Buyurun.

HAMZA DUYGUN – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli üyeler; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, ben Ankara Vali Yardımcısı olarak görev yapıyorum hâlâ. 36 yıllık bir idareciliğim oldu ve kendime göre başarılı bir idareciliğim oldu tabii. Ancak, bunu en son yaptığımız bir araştırmada -ki o da Komisyonunuza dilekçemin eki olarak takdim edilmiştir- Altındağ ilçesinde ana amacı, Altındağ'da ki işsizlik sorununa çözüm aramak olan, dolayısıyla işsizlik boyutlarını ve halkımızın içinde bulunduğu şartları kendi gözleriyle değerlendirme amaçlı Gazi Üniversitesiyle yaptığımız bir çalışmada.. Fikir de onlardan geldi, benim kendi fikrim de değildir ama çıkartmak istemedim. Özellikle, vatandaş bizi nasıl değerlendiriyor, çok merak ettiğim bir konuydu. Orada, Altındağ halkının yüzde 80.1 itibarıyla kaymakamlık hizmetlerinden memnun olduğu gibi bir sonuç çıktı ortaya. Dolayısıyla, idareciliğimizin Altındağ halkı tarafından da belli bir başarıyı yakalamış olduğu, en azından Altındağ'la belli bir empati kurduğumuz Altındağ halkıyla anlaşılıyor. Tabii ki 6328 sayılı Kanun, esas itibarıyla idari mahiyette bir kanun. Dolayısıyla, vatandaşla idare arasındaki ihtilafların çözümünde görev yapacak bir kurum olduğuna göre, idari kimliğimizle bu işe talip olduk. Tabii ki takdir, Komisyonunuzun ve değerli üyelerinizindir.

Ben kısaca bu şekilde söylemiş olayım. Sorular varsa cevaplamak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz efendim.

Arkadaşlar, bu usul nasıl? Böyle devam edelim değil mi?

Sayın Mehmet Selim Kaya, hoş geldiniz.

Siz başkanlık aday adaylarımızdan bir tanesisiniz, arkadaşlarımızda sizin öz geçmişiniz var.

Bugün de sizden, beş dakikaya geçmemek üzere kanaat oluşturmak adına kendinizi ifade etmenizi rica ediyoruz.

Buyurun.

MEHMET SELİM KAYA – Önce Komisyonunuzu ve Sayın Başkanı saygılarıyla selamlıyorum.

27 Aralık 1955 tarihinde Batman'ın Gercüş ilçesinde dünyaya geldim. İlkokul ve ortaokul tahsilimi aynı yerde icra ettim. Batman Lisesini 1974'te bitirdim. Aynı yıl Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine girdim, 1978 yılında mezun oldum. 1979 Ocak ayında girdiğim hâkimlik sınavını kazanarak 27 Temmuz 1980'de Yüksekova hâkim yardımcısı olarak göreve başladım.

Yüksekova, akabinde Kütahya Gediz ceza hâkimi, Fatsa hâkimi, Adana-Karataş hâkimi, daha sonra Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı, daha sonra Sakarya hâkimi olarak görevimi icra ettikten sonra, 1999 depreminden sonra Ankara hâkimi olarak atandım. 2007'de Ankara asliye hukuk hâkimi olarak emekliye ayrıldım.

Benim hayat serüvenim bundan ibarettir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

MEHMET SELİM KAYA – Ben teşekkür ederim.

Sormak istediğiniz bir şey varsa...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Lütfü Esengün Bey, hacda olduğunu bildirdiler. Onun için...

Sayın Ali Rıza Eli hoş, hoş geldiniz efendim.

Karma Komisyonumuzun üyeleri ne sizin öz geçmişlerinizi daha önce biz ulaştırmıştık.

Bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, kanaat oluşturması adına size böyle bir imkân tanımayı uygun gördük. Dilediğiniz gibi kendinizi ifade edebilirsiniz.

Buyurun efendim.

ALİ RIZA ELİHOŞ – Ben Şanlıurfa-Akçakale doğumluyum. Merkezle Şanlıurfa arasındaki kişi olmak istiyorum. Benim Şanlıurfa'da yaşadığımda, oradaki halk, feodal yapı, kişiler nasıl merkez olarak beni gördülse ben de Ankara merkezinin aynı benim gibi görünmesini istiyorum ve oradaki örf, adet, gelenek ve göreneklerini, çözülmeyen birçok maddeleri çözmek için oradan buraya iletmem lazım. O enerjiyi ben kendimde görüyorum. Benim -özgeçmişimde de anlattığım gibi- yöremde bulunan sorunlar şu anda birçok sorundur, arazi sorunları, hukuksal sorunlar; onun için, ben orada kendimi merkez olarak görüyorum. Merkez olarak gördüğüm iletişimi, kendimi onlara entegre ettiğim için, onların söylediklerini ben iyi anlıyorum. Orada halkı tanımayan veya farklı bir kişinin olması merkezdeki, feodal yapıdaki kişilerin karakter yapısını, özelliklerini bilemez ama ben onları bildiğim için kamu denetim baş denetçiliğine aday oldum ve bu enerjiyi de kendimde görüyorum. Merkezle Şanlıurfa'daki ilişkileri en iyi şekilde kendimin yapacağından eminim.

Soracak sorunuz varsa cevaplayabilirim, yoksa devam edeyim mi?

BAŞKAN – Tabii ki, üyelerimiz sormak isterse ama genelde soru-cevap şeklinde gitmiyor bizim bu görüşmelerimiz. Siz kendinizi ifade etmek istediğinizde nasıl ifade etmek istiyorsanız biz sizi dinliyoruz.

ALİ RIZA ELİHOŞ - Şu anda Harran Üniversitesi Araştırma Hastanesi Tıp Fakültesi Müdür Yardımcısıyım. Bu seviyeye gelene kadar beş tane kurum değiştirmişim. Kendim merkezle halk arasındaki entegreyi sağladığım için beş kurum değiştirmişim. Bu kurumlar, Toprak Mahsulleri Ofisi, Ziraat Bankası, Bayındırlık, Kültür ve Harran Üniversitesi Araştırma Hastanesi. Ben, kamu kurumu denetçisi, baş denetçisi olarak o enerjiyi hissediyorum kendimde. Bunu da başaracağımdan eminim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Sayın Recep Sanal, hoş geldiniz efendim.

Karma Komisyonumuzun üyelerine sizin öz geçmişiz daha önce dağıtıldı. Bugün de kanaat oluşturabilmek adına sizden beş dakikayı geçmemek üzere kendinizi ifade etmenizi istiyoruz.

Buyurun.

RECEP SANAL - Sayın Başkan, Komisyonun saygıdeğer üyesi; davetiniz için çok teşekkür ediyorum. Bu vesileyle sizlerle tanışma fırsatı buldum.

Yozgat-Sarıkayalıyım. Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunuyum. Çeşitli ilçelerde kaymakamlık yaptım. Mülkiye müfettişliği yaptım. En son, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu üyeliğinden emekli oldum.

Tabii, emeklilikten bu yana geçen sürede biriktirdiğim kitaplarımı okudum, anılarımı yazmaya devam ediyorum.

Benimle ilgili Sayın Başkan ve sayın üyelerin soruları varsa cevaplamaya hazırım.

BAŞKAN - Efendim, daha çok soru-cevap şeklinde gerçekleşmiyor bu toplantımız. Siz kendinizi nasıl ifade etmek istiyorsanız, ombudsmanlıkla ilgili...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Bir soru sorabilir miyim? Anlamadığım bir şey var.

Küre Belediye Başkanlığı görevini yürütmüşsünüz. Küre Belediye Başkanlığı derken...

RECEP SANAL – Küre Kaymakamlığı yaptığım yıllarda...

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Hangi dönemde?

RECEP SANAL – 12 Eylül sonrası, 1983'te. O zaman, "mansıp reis" olarak belediye başkanlığına kaymakamlar atanıyordu. Dolayısıyla, o dönemde kısa bir süre görev yapma imkânım oldu.

Sayın Başkan, bu sorunuzdan de cesaretle alarak belki bir iki şeyi söylemekte yarar var. Bu ombudsmanlıkla ilgili daha önce bir hayli çalışma yaptım. Bunlardan bir tanesi: Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu bünyesinde kamu yönetiminin iyileştirilmesiyle ilgili bazı çalışmalar yapıldı, o sırada bu konuya da değindik. Ondandı sonra, kendim özel olarak Türkiye'deki idari denetim konusuyla ilgili akademik bazı çalışmalar yaptım. Onları "Türkiye'de Yönetimsel Denetim ve Devlet Denetleme Kurulu" adlı bir kitapta topladım. Bu kitabın özü şu: Türkiye'de idari denetim nasıl olmalı, ombudsmanlık sistemi Türkiye'de kurulabilir mi, kurulursa nasıl kurulmalı, nasıl çalışmalı? Bu soruların cevaplarını aradım. Dünyadaki örnekleri inceledim. Bu yaptığım çalışma, tabii, 2002 yılında Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi tarafından kitap olarak basıldı "Türkiye'de Yönetimsel Denetim ve Devlet Denetleme Kurulu" adıyla. O yıllardan bu yana geçen sürede, böyle bir kurumun oluşturulması bugüne nasip oldu. Emekli olmam hasebiyle, biraz da genç

yaşta emekli olmak zorunda kalmam hasebiyle, devlete vermek istediğim hizmetler henüz bitmedi düşüncesiyle böyle bir müracaatı yaptım. Bunun sonucu da tabii, yüce Komisyonunuzun ve devletimizin takdirdir.

Yetişmiş insanlara, kendisini yetiştirmiş insanlara bir ülke sahip çıktığı ölçüde gelişir, ilerler, özellikle demokrasiye mesafe alır, insan haklarında mesafe alır diye düşünüyorum. Maalesef, geçmişteki kamu hizmetim sırasında devletin uygulamalarından pek memnun kalmadım ve uzun bir soğuma dönemi geçirdim. Şimdi, böyle bir görevle belki yeniden aynı heyecanı yakalayabilir miyim diye düşündüm.

Bunu komisyonunuzun takdirlere arz ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Başkan.

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) – Sayın Sanal, gerçekten baktığımızda CV'niz çok dolu yani dikkat çekiyor ama Değerli Milletvekilimiz Sinan Aygün'ün dikkatini çekti, CV'nize de yazmışsınız; Kaymakamlığınız döneminde bir belediye başkanlığınız var. Tabii, bu, demokrasinin kesintiye uğradığı bir zamanda olmuş.

Bu durumu biraz değerlendirebilir misiniz bize?

RECEP SANAL – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizler kamu görevlisyiz, devlet nerede görev verdiyse orada çalıştık, ne görevi verdiyse o görevi yaptık. Hiçbir göreve kaburgamızı, omurgamızı kırdırarak gelmedik. Kendi bilgimiz, becerimiz ölçüsünde, elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalıştık. Tabii, zaman zaman siyasette kesintiler oldu. Bunların sebeplerini sizler benden daha iyi biliyorsunuz ama sonuçları itibarıyla, biz millete hizmetimize hangi görev verildiyse o görevle devam ettik. Bu Küre Belediye Başkanlığı da o görevlerden birisiydi. Zaten kısa bir süre yaptım. Ondan sonra, Küre'de fiziki şartlar gereği çok fazla bir hizmet üretemeyeceğimi anladığım için askerlik görevi için ayrıldım ve askere gittim. Sonrasında da başka bir ilçeye tayin oldum. Yani ben yetkiyi, hangi konuda olursa olsun, milletin vermesi gerektiğine ve geri alacaksa milletin alması gerektiğine inanıyorum.

Benim, devletin yeniden yapılanması, daha demokratikleştirilmesi, daha işler hâle getirilmesi için uzun yıllar süren çalışmalarım var. Bunları paylaşma imkânı bulamadım. En son, emekli olduktan sonra beni arayıp soran, bu çalışmalardan istifade etmek isteyen kimse de olmadı, en son emeklilik sonrasında Türkiye Partisini kuran Sayın Abdüllatif Şener davet etti -davete icabet nezakettir kabilinden- ve birikimimizi kendileriyle paylaşıp paylaşamayacağımızı sordu. Biz, hiçbir zaman bilgimizi paylaşmaktan çekinmedik. Onun üzerine, orada, bir süre kendisine danışmanlık hizmeti verdim. Sonraki malum siyasi gelişmeler sebebiyle de yine evime çekildim, anılarımı kaldığım yerden yazmaya devam ediyorum efendim.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ediyoruz.

Beş dakikaya uymaya çalışıyoruz, sorusu olan arkadaşlar adayın sözünü bölüp sorabilir dikkatini çeken bir şey olduğunda.

Sayın Şener, onun için özür diliyorum ama altı, yedi dakikaya ulaşmıştı.

İHSAN ŞENER (Ordu) – “Zorunlu emekli oldum.” dedi de. Niye zorunlu emekli oldu? Merak ettim.

BAŞKAN – Biraz heyecandan dolayı ifadeler tam karşılığını bulmamış olabilir.

Sayın Serdar Borhan, hoş geldiniz.

Karma Komisyon üyesi arkadaşlarımızda sizlerin öz geçmişleri var. Bugün, beş dakikayı geçmemek üzere bu kanaatin daha da güçlenebilmesi adına sizi dinlemek istedik.

Siz, arzu ettiğiniz gibi, bu beş dakikada kendinizi, düşüncelerinizi ifade edebilirsiniz.

Buyurun efendim.

SERDAR BORHAN – 30 Ekim 1961 Mersin doğumluyum. İlk, orta, lise tahsilimi Mersin'de tamamladım. Üniversiteye 1981 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinde başladım, kamu yönetiminde. Bu dönem süresince, yabancı dilimi geliştirmek amacıyla Almanca'da Goethe Enstitüsüne devam ettim. 85 yılında, üniversiteyi bitirdikten sonra iki yıl boyunca yüksek lisans yaptım. Bu süre içerisinde, Denizcilik Bankasının açmış olduğu müfettişlik sınavını kazandım ve müfettişlik yaparken bir taraftan da yüksek lisansımı tamamladım. Altı yıl çalıştıktan sonra, 1992 yılında Emlak Bankasına devroldu banka. Bu süre içerisinde de Denizcilik Bankasındayken bir yıl ücretsiz izin alarak yurt dışına doktora yapmak amacıyla gittim, Viyana Üniversitesi kamu yönetiminde. Daha sonra, Emlak Bankasında da 2001 yılına kadar çalıştıktan sonra, bildiğiniz üzere Ziraat Bankasına devroldu. Ziraat Bankasında da bir yıl çalıştıktan sonra, kendi irademle beraber, Devlet Personel aracılığıyla Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yatay geçiş yaptım. Bu zamana kadar da hâlen Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde müfettiş olarak devam ediyorum.

Yabancı dil olarak Almanca iyidir. Türkiye’de Goethe’yi bitirdim, yurt dışında da Viyana Üniversitesi doktora hazırlık bölümünü bitirdim.

BAŞKAN – Ombudsmanlıkla ilgili de muhakkak düşünceleriniz veya tecrübeleriniz olmuştur.

SERDAR BORHAN – Biz, görev gereği Türkiye’nin dört bir yanını gezdiğimiz için insan ilişkilerimiz ve yapmış olduğumuz işlerle ilgili, özellikle hem bankacılık ayağı hem de Tapu ve Kadastro ayağı açısından insanlarla ilişkilerimiz bayağı gelişmiş durumdadır. Onların sorunlarını yerinde izleme... Yani doğuda hemen hemen ayak basmadık yer kalmadı diyebilirim, batıda da özellikle geldik. İnsan ilişkilerimiz ve insanların sorunlarına çözüm getirme, kendi bilgimiz dâhilinde ve uzmanlık alanımız alanında güçlü ilişkilere sahibim, insanların ikna edilmesi... Özellikle yurt dışında yaşadığım süre içerisinde, öğrencilere tanınan çalışma süresiyle beraber satış müfettişliği yaptım yurt dışında çalışarak hem öğrenci olarak da, orada da ilişkilerimiz çok iyiydi ve yabancı insanlarla kurduğumuz kontak bizim hayatımızda önemli bir deneyim sağladı.

Ombudsmanlık görevinin icrasıyla ilgili, insan ilişkilerinin güçlü olması, insanların sorunlarını empati yaparak algılamak ve bunların en azından sorunların çözümünde mutlu olmasını temin etmek, hedef bu olmalı. Zaten birçok kurumun da almış olduğu ISO 9001 ve 2000 belgeleri de müşteri memnuniyeti üzerine kurulu hususlar. İnsanın temel amacı mutluluk olunca ona giden yolda yapılan problemleri de çözmek diğer çalışanlara düşüyor.

Bu kadar efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Müfettiş olarak gittiğiniz, denetlediğiniz yerdeki denetlediğiniz insanlarla oturup çay içer misiniz, yemek yer misiniz?

SERDAR BORHAN – Bu tür ilişkiler sosyal ilişkilerdir. Bu düşünce müfettişlerin nezdinde 1960’larda kalmış bir düşünce olarak bize yansdı. Biz ve bizden sonraki muavinlerimiz de özellikle insan ilişkileri...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ben sadece soru sordum yani anlatmanıza gerek yok. Evet veya hayır istiyorum.

SERDAR BORHAN – Evet.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Mükrem’in Karakoç, hoş geldiniz.

Karma Komisyonumuzun üyelerine sizlerin öz geçmişlerinizi daha önce dağıtmıştık.

Bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, kanaat oluşması adına sizi davet ettik. Kendinizi ifade edebilirsiniz, baş denetçilik, ombudsmanlıkla ilgili düşüncelerinizi paylaşabilirsiniz.

Buyurun efendim.

MÜKREMİN KARAKOÇ – Sivaslıyım. 1950 doğumluyum. Sivas İmam Hatip Lisesinden sonra, Erzurum Üniversitesi İşletme Fakültesini bitirdim. Memuriyete 1977 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğünde müfettiş muavini olarak başladım. Daha sonra, Keçiören Belediyesinde Teftiş Kurulu Müdürlüğü yaptım. Sivas Belediyesinde Belediye Başkan Yardımcısı olarak çalıştım. Ankara Altındağ Belediyesinde Belediye Başkan Yardımcısı olarak çalıştım. Son yirmi senedir, Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünde Başmüfettiş olarak çalıştım. Kurum Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlandı, hâlen orada başdenetçi olarak çalışıyorum.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Altındağ’da hangi belediye başkanıyla çalıştınız efendim?

MÜKREMİN KARAKOÇ – Ziya Kahraman.

BAŞKAN – Başdenetçilikle ilgili söylemek istediğiniz bir şey varsa alabiliriz, süreniz olduğu için bunu ifade ediyorum. Ombudsmanlıkla ilgili...

MÜKREMİN KARAKOÇ – Ehliyet ve liyakate sahip olduğumu düşünüyorum. Vazifemi de düzgün olarak yapacağıma inanıyorum. Bu şekilde müracaatta bulundum, kısmetse olur.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Halime Nuray Turcan Hanımefendi, hoş geldiniz.

Karma Komisyonumuzun üyelerinde sizlerin öz geçmişleri var.

Bugün de kanaatin oluşması adına sizi beş dakikayı geçmemek üzere dinlemek istedik.

Kendinizle ilgili, başdenetçilikle ilgili düşüncelerinizi bizimle paylaşabilirsiniz. Ayrıca, tek hanımefendi aday adayımız başdenetçilikte, onun için de tebrik ediyorum, hoş geldiniz diyorum.

Buyurun.

HALİME NURAY TURCAN – Sağ olun efendim.

Öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Halime Nuray Turcan. Aslında adli yargı hâkimliğinden emekliyim ama idare hukukundan da mastırım var. Kamu Denetçiliği Kanunu çıktığı zaman mevzuatı inceledim. Birikimlerimi göz önüne aldığım zaman -ki, gerek hâkimliğim gerek şu anda yapmış olduğum serbest avukatlıkta, çok titiz bir çalışırım, o yüzden- rahatlıkla bu görevi yapacağıma inanıyorum.

Öncelikle bu kurumun gerçekten memleketeye çok faydalı olacağına da inanıyorum. Bizler uygulamanın içinde olan insanlar olarak bu eksikliği çok fazla hissediyorduk ama inşallah, bu kurum sayesinde hem işin idare açısından hem yargı açısından, bütün işlemlerin ciddi bir şekilde elemenden, denetimden geçmesi suretiyle çok daha faydalı olacağına inanıyorum. İnşallah, hayırlısı olsun diyorum.

Bunda emeği geçen bütün sayın milletvekillerimizin topuna da teşekkürlerimizi, en azından, bilen insan olarak sunuyorum efendim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydın.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kendinizi ifade etmek isterseniz emekli hâkim olarak mı ifade etmek istersiniz, avukat olarak mı?

HALİME NURAY TURCAN – Ben emekli hâkim olarak ifade etmek isterim çünkü ben erken emekli oldum. Avukatlık, işin doğrusu, benim yapıma da pek uygun değil. Ondandır da baştan beri ben kesinlikle duruşmalara da girmedim. Kızım var, gençler var, onlar hep duruşmaya girdiler. Ben, daha çok işin hukuken dilekçe yazılması kısmında hep bulundum, öyle bulunmaya da devam ediyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Nerelisiniz?

HALİME NURAY TURCAN – Ben, övünmek gibi olmasın, Kahramanmaraşlıyım diyorum.

Memleketimizin her yönü, her tarafı, her ili -benim eşim, belki yansımıştır, vali, hep biz doğuda da görev yaptık- her yeri güzel ama tabii Maraşlı olunca böyle biraz da espri olsun diye söylüyorum.

Ülkenin ihtiyacı olan kanunları çıkararak, emeği geçen herkese tekrar teşekkür ediyorum. Burada, uygulamada o çok büyük boşluğu şahsen -adıma söylüyorum- görüyordum çünkü idarenin işlemlerinin bir şekilde denetlenmesi lazım. Vatandaş dava açacak ama o davaya giderken dahi yazacağı dilekçelerde, delillerde neler olacağını, her avukat bilmeyebilir, yeteri kadar incelemeyebilir veya bir delil olarak, hâkim arkadaşlara da bir yardımcı olacağına inanıyorum. Bir işlem, tamamıyla böyle bir kurumda incelenecek tüm mevzuatlarıyla, ortaya konacak ve hem vatandaşa hem avukatlara hem yargıya hem yol gösterici olacak hem vatandaşın işini kolaylaştıracak diye düşünüyorum.

İHSAN ŞENER (Ordu) – “Duruşmaya girmiyorum.” dediniz. Hâkimleri etkileyebileceğiniz gerekçesiyle mi girmiyorsunuz, başka bir sebebi mi var? Yani eski hâkim olduğunuz için acaba davayı olumsuz etkilerim diye mi korkuyorsunuz?

HALİME NURAY TURCAN – Vallahi, öyle olumlu olumsuzdan ziyade dilekçe üzerinde hukuken daha iyi savunduğuma inanıyorum. Geniş şekilde, mesela ben, ortalama bir dilekçeyi en az on beş günde yazarım her ne olursa olsun, en az çünkü onu bütün yönleriyle araştırıyorum, bütün mevzuatı inceliyorum, bütün Yargıtay ve Danıştay kararlarını döküyorum. Onların ortaya konulması suretiyle de dilekçelerimi hazırlıyorum. Şimdi sadece duruşmaya girip, işte zamanlar malum, uygulamalar malum, mahkemede kendimi...

BAŞKAN – Efendim, süremiz dolmak üzere. Bu anlaşıldı.

Bir de Sayın Akdağ sorusunu çok kısa sorar, cevabını da çok kısa alırsak memnun olurum.

ABDURRAHİM AKDAĞ (Mardin) – Çok kısa ifade edeyim.

Tarih öncesi bir zamanda, güzelim bir ülkede ombudsman ölüm yatağındadır -seçilecek arkadaşına uzun ömür ve iyi çalışma diliyorum- ama oğlunu çağırır ve şunu sorar: “Oğlum iki tane akıllı noksan gelirse nasıl problemlerini çözersin?”, “Baba, akıldan birer miktar üzerine koyar, bunları inandırır, gönderirim.”, “Peki, bir akıllı, bir akıllı noksan gelirse ne yaparsın?”, “Akıllı olanı zarara koyar, akılsız olanı ikna eder, gönderirim.”, “Peki oğlum, iki tane akıllı gelirse ne yaparsın?”, “Baba, iki akıllının yanımda ne işi olabilir?” diyor.

Bunu yorumlar mısınız lütfen.

BAŞKAN – Buna vaktimiz kalmadı gerçekten de.

Çok teşekkür ediyoruz.

HALİME NURAY TURCAN – Efendim, ben teşekkür ediyorum. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Servet Armağan, hoş geldiniz efendim.

SERVET ARMAĞAN – Hoş bulduk, teşekkürler efendim.

BAŞKAN – Sizin özgeçmişiniz zaten Karma Komisyon üyelerimizde mevcut. Bugün de beş dakika ile sınırlı olmak üzere bu kanaatin pekişmesi adına sizi dinlemek istedik. Hem kendinizle ilgili hem de ombudsmanlıkla ilgili düşüncelerinizi alabiliriz diye düşündük.

Buyurun efendim.

SERVET ARMAĞAN – Efendim sözlerime başlarken Sayın Başkan, sayın üyeler; hepinize saygılarımı ifade ediyorum.

Bendeniz İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesiyim. Bu malummuş, biliniyor.

Dilekçe hakkı üzerinde belki ilk ve son da –belki değil kesin- ilk ve son olarak doçentlik tezi yazan bir mütevazı akademisyenim. Bu dilekçe hakkı insanların idareden şikâyetini dile getiren -dileklerini ve şikâyetlerini- bir hak. Daha sonra bu metin tezim beşenildi Hukuk Fakültesi tarafından ve Üniversite hesabına basıldı. Bu tezi hazırlarken bu Meclisin içinde ve Dilekçe Komisyonunda -müteaddit defalar gelerek- aylarca çalıştım ve Başkana, Genel Sekretere, o zaman Dilekçe Komisyonu Şefine de teşekkürlerimi ifade etmiştim.

Branşım itibarıyla anayasa ve idare hukuku sahasında bilhassa insan hakları, temel haklar ve hürriyetler üzerine birçok kitaplar yazdım, makaleler yaptım, tercüme, çeviriler yaptım.

Bendeniz yabancı dile önem veren bir kimseyim, Batı Hukukundan alınan bir sistem olduğu için en genç yaşlarımda Almanya’da tahsil hayatım geçti. Daha sonra İngilizceye Profesörlük dili olarak geçtim ve bu arada merakımdan yine Osmanlıca ve Arapçayı öğrendim ve Cenabıhak bana bu üç dilden de makale yazmak, çeviri yapmak ve kitap yazmak nasip etti. Biri Rotterdam Üniversitesi tarafından, biri Marmara Üniversitesi tarafından -bu yabancı dildeki eserlerimi kastediyorum- yayınlandı.

Yine bir şayanı şükran bir gelişme benim akademik kariyerimde: Diyanet İşleri Başkanlığı benden “İslam hukukunda bu temel haklar ve hürriyetler nasıldır, durumu nedir?” diye bir talepte bulunmuştu, Tayyar Bey zamanında, Tayyar Altıkulaç Bey zamanında. Onların davetine ve şeyine icabet ettim ve İslam hukukundaki temel hakların mahiyetini de Anayasa sistematigi içinde yazdım. Bugün piyasada 7’nci baskısı bulunuyor, her baskıda da bir 20 bin basıyorlar. İki hukuk arasındaki mukayeseyi gösterme bakımından faydalı.

İdarecilik konusunda İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Ana Bilim Dalı Başkanlığı dışında Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığı yaptım iki yıl ve dört yıl da Rektörlük yapmak nasip oldu, Harran Üniversitesi kurucu Rektörüüyüm ve bölümlerini, tıp fakültesi ve veterinerlik fakültesi dâhil olmak üzere... Bu iki uygulama, yüksek seviyeli iki uygulama esnasında çok tecrübeler kazandım. Bilhassa Almanya’da ve Amerika’da bu temel haklar, ombudsman, temel hakların uluslararası metinlerdeki yerleri ve İnsan Hakları Mahkemesi üzerine yirmi civarında eserim -büyük kitaplarım dışında- var.

İslam hukukundaki şeyi yazarken bilhassa adalet, insanların haklarını, dilek ve şikâyetlerini nasıl gerçekleştireceklerinin yollarını hep düşünmüşümdür yani laik düzenlerde bir de İslam hukukundan ne gibi müesseseler, insan manevi olarak haklarının rencide edildiği inancındaysa bunun nasıl giderileceğinin yollarını araştırdım ve birkaç teklifte de bulunmuşum.

Diyanet İşleri Başkanlığında bu eserin çıkması şu bakımdan dikkat çekicidir: Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kuruluna sunuyor eserleri yani bir üye itiraz etse baslamıyor. Ben rabbime şükrederim böyle bir şey nasip ettiği için.

Almanca, İngilizce ile yurtdışındaki toplantılarımda hep tebliğler sundum, konuşmalar yaptım, hâlen de temas hâlindeyim. Alexander von Humboldt Vakfı’nda şimdiye kadar en çok süreli burs alanlardan olmuşum çünkü devamlı proje sundum seneler içinde. Dediler ki: “20 aydan fazla burs vermiyoruz, yekûnu 20 ay olur.” Ben de dedim: “Projem var, istiyorum burs.” Yani 30 ayı geçti benim oradan aldığım burs. Devamlı davet ediyorlar hâlen de, kısa süreli olmak üzere gidiyorum.

Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisi... Tabii sizin Komisyonunuz seçecek bizleri, daha doğrusu aday adayı olacak. Şimdiden kararlarınızın isabetine inanırım ve Türkiye Büyük Millet Meclisi böyle bir liyakate beni layık görürse ona da layık olmaya çalışırım çünkü önemli bir makam. Türk vatandaşı bu çok modern müesseseye ne kadar layık olsa onun da aynı şekilde liyakatle de idare edilmesi lazım, yürütülmesi lazım. Bilhassa yabancı devletlerdeki bu ombudsmanlığın işleyişi ve gelişme seyri...

BAŞKAN – Hocam, süremiz doldu ancak Sayın Halaçoğlu'nun bir sorusu olacak. Çok kısa soruyu alıp cevabı alabilirsek memnun oluruz efendim.

SERVET ARMAĞAN – Efendim, buyurun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hocam, zaten çok kısa bir soru soracağım, 2006'da emekli olmuşsunuz...

Öncelikle hoş geldiniz.

SERVET ARMAĞAN – Teşekkür ederim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – 2006'dan sonra ne yaptınız Hocam? Bir siyaset falan da oldu mu?

SERVET ARMAĞAN – 2006'dan sonra üç yıl yüksek lisans için İstanbul Üniversitesi benden ders istedi, ona devam ettim, Anayasa hukuku ve İslam hukuku dersleri. YÖK İslam hukuku dersleri koymuş, 30 senedir devam ediyor. Ben 25 sene o dersleri anlattım. Anayasa hukukçuluğum daha eski.

Onun dışından günlerim devamlı kitap yazmakla geçiyor. Bu altı sene içinde on kitabım çıktı, üçü de yabancı dil olmak üzere. Senelerim geçti bu işte. Aynı zamanda makalelerim çok oluyor, Avrupa'daki toplantılara sık sık çağırılıyorum ve onlar hem işte burs, yol masraflarını verme dışında basıyorlar da makalelerimi. Mesela kadın-erkek eşitliği, kişinin haysiyeti, ondan sonra kuvvete başvurmama, inanç hürriyetinin istisnaları vesaire gibi konularda hep Avrupa'da, Almanya'da basılan şeylerim de... Yine bu mart ve nisan ayları, mayıs ayında üç ayrı toplantının tebliğlerini hazırlıyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Hocam.

SERVET ARMAĞAN – Bir şey değil Hocam, ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Zahmet ettiniz, çok sağ olun efendim, hayırlısı olur inşallah.

Kapanma Saati:15.08

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.11

BAŞKAN: Mehmet DANİŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP: İsmail AYDIN (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın Ömer Türk, hoş geldiniz.

ÖMER TÜRK – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN – Karma Komisyon üyesi arkadaşlarımızda sizlerin özgeçmişleri var. Bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, kanaatin oluşması adına, sizi beş dakika dinlemek istiyoruz, kendinizle ilgili, kamu baş denetçiliğiyle, ombudsmanlıkla ilgili düşüncelerinizi almak istiyoruz.

Buyurun.

ÖMER TÜRK – Efendim teşekkür ederim, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ben, 1976 yılında Kaymakam adayı olarak Bursa'da göreve başladım. Sonra yedi, sekiz ilçede Kaymakamlık yaptım. Çan ilçesinde Kaymakamken İçişleri Bakanlığına Müdür olarak atandım. Oradan Müfettiş oldum, on üç sene Müfettişlik yaptım ki bu bir nevi denetçiliktir. Oradan Vali oldum, sonra merkeze geldim. Şimdi de İstanbul Büyükşehir Belediyesinde bir şirkette Denetim Kurulu Başkanı olarak çalışıyorum.

Bu denetçilik olayı, ben müfettişken merak sardığım bir olaydır. İngiltere'de ve İsveç'te çalışmalar yaptım, orada bunun güzel bir müessese olduğunu gördüm ve kanun çıkınca da bu işe talip oldum. Kanunu okudum, güzel bir kanun efendim ve dolayısıyla Türkiye'de faydalı olacağı kanısındayım. Zaman içerisinde -eksikleri olabilir- onlar da tabii sizlerin sayesinde tamamlanır.

Tabii başta, evvela yönetmelik çıkması lazım, iki tane yönetmelik; birisi kanunun uygulamasıyla ilgili yönetmelik, biri de kamu denetçiliği uzmanları ve uzman muavinleri için bir yönetmelik. Efendim geçici maddeye göre 75 tane kamu denetçi uzmanını başdenetçi tayin edecek ama naklen alacak onları. Geri kalan 50 muavinini de yine sınavla almak suretiyle, geri kalan 39 tane diğer memurları almak suretiyle teşekkül ettirecek seçilen arkadaş ve böylece kurum çalışmaya başlayacak.

Benim söyleyeceklerim bunlar efendim, arz ederim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Hangi ilde valilik yaptınız acaba?

ÖMER TÜRK – Ben Iğdır'da yaptım. O zaman tabii çok zordu. Merkeze geldim kendi isteğimle yara almayayım diye. Bir de, ben, Sayın rahmetli -Allah rahmet etsin- Özal zamanında iki sene Başbakanlıkta Müfettişlik yaptım ama öyle herhangi bir müfettişlik değil efendim, MİT'le Emniyet arasındaki olaylarda "ara bulucu" rolünde çalıştım. Mehmet Ağar, Mehmet Eymür malum. Sonra Hayri Ündül Paşa'nın görevden alınmasını raporumda ben yazdım. Başarılı...

AYHAN SEFER ÜSTÜN (Sakarya) – Kimin görevden alınması demiştiniz?

ÖMER TÜRK – Hayri Ündül Paşa. MİT karışmıştı ya efendim, sokağa dökülmüştü. Başında Hayri Ündül Paşa vardı, topçu paşa. Özal bize dedi ki: "Bu adam -affedersiniz- yapamıyor bu işi, rapor yazın." Biz de yazdık: "Hakikaten, Paşam, sen Milli Savunma Bakanlığına müsteşar olabilirsin ama burada olamazsın çünkü bu uzmanlık işi yani." dedik ve alındı. Yani orada da böyle bir görevim var, şerefli bir görev. Hatta şöyle bir şey de oldu: Ben o soruşturmayı yaparken DPT'de 125 trilyon liralık bir vergi iadesinin usulsüz ödendiği kanaatine geldim, bu raporu yazdım ve bu rapor o dönem uygulamaya konulmadı. Sonra, Demirel zamanında burada ihracat komisyonu kuruldu, hayalî ihracat komisyonu kuruldu, oraya beni şahit olarak çağırıldılar ve ben gittim on-on dört tane milletvekilimiz, sayın milletvekillerimiz dediler ki bana: "Bu imza sana mı ait?" Dedim ki "Efendim, bu imza bana ait. İsterseniz huzurlarınızda bir daha imzalayayım bunu yani." Bana çok teşekkür ettiler, tebrik ettiler, beni oradan uğurladılar. Şimdi, ben, şunu diyorum efendim...

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyoruz.

ÖMER TÜRK – Peki, efendim tamam.

BAŞKAN – Başka soru daha yoksa beş dakikamızı doldurduk, çok teşekkür ediyoruz.

ÖMERTÜRK – Peki, sağ olun. Hürmetler ederim.

BAŞKAN – Sağ olun efendim.

Arkadaşlar bir onbeş dakika ara verelim, Genel Kurul çalışmalarında bir problem var herhâlde. On beş dakika sonra devam edelim çalışmalarımıza.

Kapanma Saati:15.18

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.42

BAŞKAN: Mehmet DANIŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP: İsmail AYDIN (Bursa)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Yaşar Kırtan, hoş geldiniz.

YAŞAR KIRTAN – Hoş bulduk efendim.

BAŞKAN – Malumunuz, sizin aday adaylığınız var. Sizin öz geçmişleriniz zaten üyelerimizde var, bugün de bu kanaati pekiştirmek adına beş dakikayı geçmemek üzere kendinizi ve baş denetçilikle ilgili düşüncelerinizi bizimle paylaşabilirsiniz diye düşündük.

Buyurun.

YAŞAR KIRTAN – Tabii.

Öncelikle hepimizi saygı ve sevgilerimle selamlarım, saygılarımı sunarım, büyüklerin ellerinden küçüklerin de gözlerinden öperim, sonsuz sevgileri mi sunarım sizlere.

BAŞKAN – Sağ olun efendim.

YAŞAR KIRTAN – Efendim, şu anda bizim yapacağımız görev, Anayasa'nın 74'üncü maddesine göre daha önceden belirlenmiş, fakat kanunlaşmamış olan bir görev. Danışmanlık, aracılık, arabuluculuk, sonra denetleme görevi. Burada vatandaş ile devlet arasındaki uyumsuzluklarda, hakkaniyete dayalı, gerçekleri, yani hiç taraf tutmadan bunun tam şekilde kararlarına saygı duymak ve bizim üst kurumumuz olan kuruma da tavsiyelerde bulunmak.

Bana gelince, efendim, ben 74-75'te Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulundan imkânsızlıklar neticesinde askere gittim, ondan sonra, geldikten sonra, 2004-2006'da tekrar devam ettim. Bunun haricinde, biliyorsunuz, bütün bilgilerim orada. 2006'da da ben Başkanlık bursuyla okudum. Şu anda da özel öğretim okulunda öğretmen olarak, yönetici olarak çalışıyorum.

Affınıza sığınarak biraz heyecanlıyım.

BAŞKAN – Tabii ki efendim, anlayabiliyoruz.

Teşekkür ederiz.

Başarılar diliyoruz, çok sağ olun.

Çok teşekkür ederiz efendim. Sağ olun.

YAŞAR KIRTAN – Ben teşekkür ederim.

İyi günler efendim.

BEHİÇ AHMET OKAY – Ben böyle yerlere oturmaya da ilk defa geliyorum, hiç alışık da değilim, peşin peşin sizlerden de özür dilerim, hatalar olursa, olacaktır. Kuldur, beşerdir, şaşar.

BAŞKAN – Sayın Behiç Ahmet Okay hoş geldiniz efendim.

BEHİÇ AHMET OKAY – Teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Karma Komisyon üyelerimiz buradalar, sizin öz geçmişiniz zaten kendilerine dağıtılmıştı, bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, kendinizle ilgili, kamu başdenetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi, bu sizin öz geçmişinizi ve kanaati pekiştirmek adına sizi davet ettik.

Hoş geldiniz tekrar.

Buyurun efendim.

BEHİÇ AHMET OKAY – Teşekkür ediyorum.

Efendim, bu toplantıyı ben talep etmedim, sizler de talep etmediniz, ama bir programın gereği itibarıyla buradayız. Burada şanslı olan benim. Niçin? Cehaletimi yeneceğim, sizlerin içinde bulunan gizlerden dışarıya vuran bilgileri alacağım, onun için buradayım.

Buradaki verilen süre içinde şahsılık yapmayacağım, objektiflikten ayrılmayacağım, mala, mülke, dünyasal nimetlere karşı olduğumu söyleyeceğim, ayrıca bir de ben kimim, ne yaparım, belki biraz içinizde merak edenler vardır, onlar için de biraz aydınlık getirelim.

Şimdi, efendim, ben size emanetim. Ne demek bu? Ben seksen altı yaşındayım, ama doktorum diyor ki “Beden yaşı kırk altı, beyin yaşı elli. Bir atom enerjisi gibi çalışıyorsun, devamlı yenileniyorsun.” Ne yapıyorum? İmmünasyon sistemini yükseltiyorum. Bunu nasıl yapıyorum? Zoru başararak yapıyorum.

İçinizde Birinci Dünya Savaşı'nı yaşayan var mı? Yok. Ben varım. Birinci Dünya Savaşı'nı yaşadım, açlığı yaşadım. Öğrenciydim. Rahmetli annemin söylediği bir şey vardı kapıdan girdiğim zaman, okuldan dönüyordum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – İkinci Dünya Savaşı mı, Birinci Dünya Savaşı mı?

BEHİÇ AHMET OKAY – Yok, ama o kadar da değil, İkinci Dünya Savaşı.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Öyle söylediniz, Birinci Dünya Savaşı dediniz de...

BEHİÇ AHMET OKAY – Dil sürçmesi demiyorum, o benim demek ki yorgunluğum, öyle söyleyelim. Peki, efendim, Birinci Dünya Savaşı değil, tabii, İkinci Dünya Savaşı.

O zaman benim gördüklerim şunlar: Gazi Mustafa Kemalpaşa vefat etti. İlköğretim öğrencisiydim, Dolmabahçe’de önünden geçtik, arzı ubudiyet ettik, öğretmenimiz öyle söyledi, ama o kişinin yedi buçuk düvelle savaştığı kişiler muntazam kıtalar hâlinde gelmişlerdi, ihtiram duruşunda bulundular. Ne Sarayburnu ne Adalar, oralarda bütün Almanlar da dâhil deniz kuvvetleri vardı.

Okuldan çıktığım zaman annem diyordu ki “Kapının ağzında soyun, çamaşırını deş, çünkü yıkanacaksın.” “Anne niye?” “Bit var.”

Yiycek bir şey yok. Para mal olmadığı için alamıyor. Bunları nasıl aştık? Açlığa talim ederek, karanlıkta görevleri yaparak, hastalanmadan yaşamayı öğrenerek.

Şimdi, ben size bir şey söylüyorum, diyorum ki Türkiye’de kendi yaşamım itibarıyla bazı birinciliklerde ben öndeyim, rakibim yok. Neden? Nesli münkariz bir kişiyim. Bunu uzatmak bu muhterem heyetin takdirinde. Derseniz ki “Kardeşim, seninle zaman zaman görüşelim, amenna ve soddakna. Soru sormak serbest, her konuda, filozofi dâhil, hukuk dâhil, her şey dâhil.

Şurada evvela insan yapısında olan ve insan diye tarif edilen bedenler var. Bunların gelişlerini ben çok merak etmişimdir. Niçin? Çünkü babasız büyüyen bir çocuğum, anne tarafından da çok enteresan, annemin babası Hacı Hafız Şeyh Süleyman Özbek Buhari. Evin içinde kanda, gende bir kayıt var, yaşam biçiminde var, davranışlarda var, yemede içmede var. “Dikkatli ol, fazla israf etme, onu yapma, atma, tutma, isteme, az konuş.” Bütün bunlar bir terbiyeydi. Kısıtlamaydı, ama bir terbiyeydi, zoru başarmak içindi.

Netice itibarıyla okul bitti, bittikten sonra hayata yönlendirildik. Kendim mi istedim? Hayır. Farkında mı oldum? Hayır. Kullanıldım, resmen kullanıldım. Çünkü neden? Ben, burada, kim olursa olsun hiçbir kişide bir ayrıcalık ne hissediyorum ne düşünüyorum ne de böyle bir şeye evham ediyorum. Niçin? Kaynakta biriz, kaynakta. Kaynakta bir olan kişiler sonradan ayrılamazlar.

Ne demek bu? Efendim, biz tek yaratılmış Hazreti Adem’den muhavvel geliyoruz. Onun içinde bildiğiniz gibi tüm enerjiler vardı, evrenlerde, kainatlarda, âlemlerde ne kadar mikro enerji varsa, elementler varsa onun içinde vardı, bizde de var. 360 tane hücremiz var, birlikte yaşamayı biliyorlar.

BAŞKAN – Sayın Okay, gerçekten çok keyifli sizi dinlemek, ancak beş dakikamız doldu.

Çok teşekkür ediyoruz size, sizi tanımakla çok memnun olduk.

BEHİÇ AHMET OKAY – Peki, efendim.

Saygılar sunuyorum. Teşekkür ediyorum.

Bir de şunu söylüyorum Sayın Başkanım, ben de sizi çok sevdim, ama sizlerin içinizdeki birikmiş olan o enerjilerden nasıpdar olmadım. Ricamı kabul edin ve beni nasıpdar kılın, cahilliğimi aşayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Çok teşekkür ediyoruz efendim.

BEHİÇ AHMET OKAY – Efendim, sizi ben şimdi bir selamlayayım. Nasıl selamlayayım? Makamı safi asafhanelerine maruzu çakeri kemineleridir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim.

Sayın Yavuz Erkmen hoş geldiniz.

Karma Komisyon üyeleri biz Komisyonumuzda, sizin zaten öz geçmişiniz kendilerinde var, bugün de beş dakikayı aşmamak üzere bu kanaatleri pekiştirmek adına sizleri davet ettik, kendinizle ilgili, başdenetçilikle ilgili düşüncelerinizi almak istiyoruz.

Buyurun.

YAVUZ ERKMEN – Önce davetiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

YAVUZ ERKMEN – Hepinize saygılarımı arz ediyorum.

Tabii, sözlerime başlarken de böyle ülkemiz için çok önemli ve hakikaten demokrasiimizin gelişmesine katkıda bulunacak bu kurumun kurulmasında emeğiniz için ayrı ayrı herkese burada, bulunamayan herkese de bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Ben otuz beş yıllık idareciyim. Bunun yaklaşık yirmi yılında vali olarak görev yapmış bulunmaktayım. Türkiye’de ilk en geç yaşta vali olan kişilerden biriyim.

Tabii, bu görev süremiz içerisinde, bulunduğumuz yerlerde, gerek milletvekili arkadaşlarımızla gerek yerel yönetimlerle gerek sivil toplum örgütleriyle hep iyi diyaloglar içerisinde olduk. Bu birikimimizi, şu anda milletimizin, devletimizin hizmetine bir kez daha sunmak istemekteyiz. Bu amaçla ben aday oldum.

Tabii, kanunu incelediğimiz zaman, bir taraftan şikâyetlerin alınıp, hakkaniyet içerisinde adaletle ve insan haklarına uygun olarak değerlendirilmesi söz konusu, bir taraftan da idarenin bunları düzeltmesi için görüş ve önerilerimizi iletmemiz gerekiyor.

İşte, bu açıdan baktığımızda bu tecrübeyle bunu yapabileceğimiz kanısı bende uyanmış durumdadır. Eğer sizler de takdir ederseniz bu görevi en iyi şekilde yapmaya gayret edeceğim.

Tabii, görev süremiz içerisinde bu kanaatimizi güçlendiren şöyle gelişmeleri de zaten öz geçmişte yazmış olduğum için bir kez daha tekrar etmek istemiyorum, ama üretken bir kişiliğe sahip olduğumu ve özellikle idarede karşılaştığımız sorunları zaten rapor hâline getirip sayın bakanlarımıza, ilgili kurumlara sık sık ilettiğimizi ve bunlardan bir kısmının uygulamaya geçtiğini, şu anda da bunların uygulanmasından memnun olduğumu ifade ediyorum ve bu doğrultuda da geçtiğimiz yıl Dünya Verimlilik Kongresi’nde Dünya Verimlilik Ödülü’nü almış bir kişi olarak bunu söylemek istiyorum.

Ben kurumu önemsiyorum. Kurumun, ülkemizde, başta da belirttiğim gibi demokrasiimizin gelişmesinde çok büyük katkı sağlayacağına inanıyorum. Artı, bu sayede vatandaşlarımızın devlete karşı güvenlerinin çok daha saygın olacağını ve böylelikle -tabiri mi bağışlayın- argoda, hani “Burası Türkiye, bunlar olur.” gibi birtakım kanaatlerden arındırmamız gerektiğini, çünkü idarenin şu anda felsefi olarak vatandaşımıza yakın, sıcak yüzünü gösteren, şefkatli yüzünü gösteren, bir taraftan hakkaniyetle hizmet ederken, bir taraftan da vatandaşımızla o bağları kuvvetlendiren bir yapıda olmamız gerektiğini düşünüyorum, bu kurumun da buna yardımcı olacağı düşüncesiyle bir kez daha sizin huzurunuzda bunu ifade etmek istiyorum.

Sorularınız varsa cevaplayayım. Ben buraya gelen bütün arkadaşlarımızın bu göreve layık kişiler olduğunu düşünüyorum. Takdir sizlerindir. Ben seçilsem de seçilmesem de sizlere özellikle bu kurumu ülkemize kazandırdığınız için bir kez daha teşekkür etmek istiyorum ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim.

Soru sormak isteyen arkadaşımız yok.

Bu güzel, kısa, öz sunumunuzdan dolayı biz çok teşekkür ediyoruz. Sağ olun.

Hayırlısı olur inşallah diyoruz.

Çok sağ olun.

BEHİÇ AHMET OKAY – Peki, teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – İyi günler efendim. Çok sağ olun.

Sayın Cemil Aşıkkutlu, hoş geldiniz efendim.

CEMİL AŞIKKUTLU – Hoş bulduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

Karma Komisyon üyelerimize zaten daha önce sizin öz geçmişleriniz dağıtıldı, bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, bu kanaatleri pekiştirmek adına, sizi hem kendinizle ilgili hem de başkanlıkla ilgili düşüncelerinizi almak üzere davet ettik, siz de teşekkür ettiniz, teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

CEMİL AŞIKKUTLU – Ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Komisyona çalışmalarında başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum.

Kısa öz geçmişimde de arz ettiğim gibi 1957 yılında Trabzon Of' ta doğdum. İlkokulu Uğurlu İlkokulunda bitirdim. Orta ve lise tahsilimi Trabzon' da tamamladım. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldum. 1986' dan itibaren serbest avukat olarak çalışmaya başladım. 1992' de ara verip belediyeçilik yaptım bir süre, İstanbul Güngören Belediyesinde ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinde belediyeçilikle meşgul oldum. 1999 yılında tekrar serbest avukatlık yapmaya başladım. 2005 yılında noterlik mesleğine intisap ettim, hâlen Tekirdağ 4. Noteri olarak çalışmaya devam ediyorum. Kendi hakkımda bu kadar konuşmakla iktifa etmek istiyorum. Sayın Komisyonun soruları varsa cevaplayabilirim.

BAŞKAN – Herhangi bir arkadaşımızın sorusu yok gördüğüm kadarıyla.

Teşekkür ediyoruz.

CEMİL AŞIKKUTLU – Ben de teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ettiniz, çok sağ olun.

Sayın Mehmet Yücel, hoş geldiniz efendim.

Karma Komisyon üyelerimizde sizin öz geçmişleri zaten var. Bugün de beş dakikayı aşmamak üzere bu kanaatleri pekiştirmek adına Komisyonumuz sizi dinlemek istedi. Kendinizle alakalı veya başkanlıkla alakalı düşüncelerinizi, ifadelerinizi alabiliriz.

Buyurun efendim.

MEHMET YÜCEL – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Kamu Denetçiliği Kurumunun memleketimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Benim ismim Mehmet Yücel. 6/7/1953 Adıyaman Kâhta doğumluyum. İlköğrenimimi doğduğum köyde, orta ve lise öğrenimimi Kâhta ilçesinde tamamladıktan sonra 1974 yılında askere gittim. Askerlik dönüşü İlçel Defterdarlığında vergi memuru olarak göreve başladım. Daha sonra, Maliye Bakanlığının açmış olduğu iki yıllık maliye meslek kursu sınavını kazandım. Maliye meslek kursu sınavından sonra Maliye Bakanlığınca açılan vergi kontrol memurluğu sınavını kazandım. 1984 yılının temmuz ayında Şanlıurfa iline atamam yapıldı. Orada üç yıl çalıştıktan sonra Sakarya iline atandım. Sakarya ilinde yüksek öğrenimimi tamamladım, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesini bitirdim ve 1994 yılında İstanbul iline atandım. Yedi yıl orada görev yaptıktan sonra 1999 depremi ile bağlantılı olarak, zorunlu ve istemeyerek erken yaşta emekliye ayrıldım. Şu anda Adıyaman' ın Kâhta ilçesinde ikamet etmekteyim. 546 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile unvanlarımız "vergi müfettişi" olarak değişti. Şu anda unvanım emekli vergi müfettişidir. Komisyonun oylarına talibim. Şayet seçilirsem, bu görevi tarafsız ve layıkıyla yapacağımdan eminim.

Hepinize teşekkür ediyorum, hepinizin oyunu istiyorum. Saygılarımla efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim.

Sorusu olan arkadaşımız da yok. Biz size çok teşekkür ediyoruz, başarılar diliyoruz, hayırlısı olur inşallah.

MEHMET YÜCEL – Ben teşekkür ediyorum efendim, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun efendim, çok teşekkürler.

Sayın Adem Zambak, hoş geldiniz.

ADEM ZANBAK – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Karma Komisyonumuzun üyeleriyle sizi bugün misafir ediyoruz. Kendilerinde sizin öz geçmişiniz var. Bugün de beş dakikayı geçmemek üzere, bu kanaati pekiştirmek adına sizleri davet ettik.

ADEM ZANBAK – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kendinizi veya kamu denetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi öğrenmek isteriz.

Buyurun.

ADEM ZANBAK – Öz geçmişimde de yazdığım gibi 1962 Bursa doğumluyum. İlk ve ortaöğrenimi Manyas' ta, daha sonra Bursa Atatürk Lisesinde tamamladım. Daha sonra Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümünü 1987

yılında bitirdim ve askerlikten sonra, uluslararası bir şirkette satış ve pazarlama departmanında uzman olarak çalıştım. Daha sonra, tabii şirketler devamlı tayin usulü çalıştığı için en son Ankara, Kayseri’de çalıştıktan sonra Bursa’ya geldim. Bursa’da tekrar bir il değişikliği olduğunda oğlumun sağlık problemleri ortaya çıktı ve kızımın üniversite sınavına hazırlanması nedeniyle şirketten kendi isteğimle ayrıldım ve daha sonra mesleğime döndüm, gıda mühendisi olarak. İki dönemdir Gıda Mühendisleri Odası Bursa Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda odamızı, Bursa İl Koordinasyon Kurulunda, Bursa Akademik Odalar Birliğinde ve BUSİAD Gıda Masasında temsil etmekteyim. Bu süreç içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında iş sağlığı ve güvenliği uzmanlığını aldım, sınava girerek. Çevre ve Şehircilik Bakanlığında çevre görevlisi uzmanlığını aldım. Yine, ISO 22000, alanımızla ilgili, gıda güvenliği baş denetçiliğini aldım ve şu anda bu alanlarda çalışmaktayım ve aynı zamanda Bursa ve ilçelerinde adliyede iş sağlığı ve güvenliği uzmanı, çevre görevlisi, gıda mühendisi ve ISO 22000 gıda güvenliği başdenetçisi olarak şu anda bilirkşi olarak çalışmaktayım.

Konuyu inceledim, baktım, hatta cebimde de var yani 6328 sayılı yasa. Bu konuyla ilgili İnternet’te neler olup olmadığını baktım. Amacını okudum, anladım, başdenetçiliğin görevlerini okudum, anladım ve yapabileceğim konusunda kendime kanaat getirdiğimden dolayı şu anda sizin karşınızdayım. Eğer seçilirsem, yaptıktan sonra, yapacağım işlerin başında şu gelmekte: Bu, aslında, seçilecek olan başdenetçilik çok önemli bir görev. Osmanlı döneminde başlamış ve öncelikle Osmanlı’daki bu uygulamaları inceleyip, şu anda hâlâ Avrupa’daki mevcut uygulamalarını inceleyip, yüce Meclisimizin de bu konudaki fikirlerini alıp bununla ilgili yönetmelikleri oluşturmak, hatta kafamda belli doneler de oluşturduğum.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Sizlerin soruları varsa seve seve cevaplamaya çalışayım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz. En genç üyelerimizden birisiniz, değil mi? Evet. En genç üyelerimizden biri baş denetçilik için Adem Bey...

Sorusu olan arkadaşımız varsa...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hiçbir tanıdığım yok demiştiniz ama buraya gelenlerin herhâlde hiçbirinin tanıdığı yok.

ADEM ZANBAK – Yok, estağfurullah. Ben bunu yazarken yani şu anda Mecliste çalışan ne personel, ne milletvekili, hiçbir tanıdığım yok, yüce Rabbimden başka.

BAŞKAN – Yani “CV’me güveniyorum.” anlamında onu yazmış.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Peki, onu el yazısıyla niye yazdınız, yetiştiremediniz mi?

ADEM ZANBAK – Aslında, önce kararsızdım yazayım mı, yazmayayım mı diye. İnternette de çıktı alacaktım ama el yazısını yazıp, yani daha inanılır olacağı için, matbu olarak basmak istemedim açıkçası.

BAŞKAN – Yani evet, bir farklılığınız var, bunu da hissettik hem ifadelerinizle hem müracaat şeklinizle.

Çok teşekkür ediyoruz.

ADEM ZANBAK – Peki, ben bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ADEM ZANBAK – Sizin Komisyon olarak beklentiniz ne bu kamu başdenetçiliğinden?

BAŞKAN – Şimdi, bizim Komisyon olarak beklentimiz... Tabii biliyorsunuz, komisyonlar Genel Kurula niyabetten çalışır. Bu kanunun oluşmasında da Genel Kurulun bir iradesi var, siyasi bir irade var. Bu irade çerçevesindedir bizim beklentilerimiz de. Bu toplantının amacı da öz geçmişlerle beraber bir ifadenizi dinleyelim, çünkü yaş, adli sicil ve sayılan objektif kriterlerin haricinde bir kriter yok, malumunuz. Burada sizleri biraz daha tanımak, dinlemek, bu oluşabilecek kanaati pekiştirmek adına böyle bir beş dakikalık süreyi en azından yüz yüze bir öngördük, siz de teşrif ettiniz.

Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

ADEM ZANBAK – Ben teşekkür ederim, çok sağ olun.

Peki sorunuz yoksa saygılar, hürmetler efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Sayın Ahmet kahraman, hoş geldiniz.

Karma Komisyon üyelerimizle beraber sizin öz geçmişiniz zaten bütün üyelerimizde var, bizde var. Bunu pekiştirmek adına beş dakikayı geçmemek üzere, kendinizle ilgili ve kamu başdenetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi ve fikirlerinizi alabiliriz.

Buyurun.

AHMET KAHRAMAN – Efendim, Ahmet Kahraman. Öğretmenim malumu alileriniz üzerine. Öğretmenlerden de bir aday olsun arzusuyla katılmış bulunuyorum. Memleketimiz, Türkiye Cumhuriyetimiz ve geleceğimiz için gerçekten, demokrasi adına en güzel çalışma içerisinde bulunuyorsunuz. Önce milletim adına hepimizi ve sizleri ayrı ayrı tebrik etmek istiyorum.

Türk kamuoyu için yeni bir konu değil, Türk tarihi için zaten hiç yeni değil ancak bundan böyle, Türkiye Cumhuriyetimiz ve demokrasimiz adına ben güzelliklerin devam edeceği inancındayım. “Kamu denetçiliği” denince benim aklıma gelen, öncelikle kamunun kendi kendini kontrolü ve denetimi demek oluyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bağımsız bir biçimde sürdürülecek bu kurumun gerçekten çok dikkatli olması gerektiği inancındayım. Bir ferdin bile hakkını korumaya, takip etmeye gayret edeceğine inanıyorum. Hani derler ya “Kara taşın üzerinde yürüyen kara topal karınca” misali onun bile hakkını savunucu olarak, görev şuru içerisinde olması gerektiğine inanıyorum. Bu meyanda, hak rızası doğrultusunda, hak doğrultusunda hareket etmesi dileklerim olur.

Teşekkür ederim, süremi tamamını kullanmak istemiyorum.

BAŞKAN – Efendim, çok teşekkür ederiz, çok sağ olun. Biz de memnun olduk sizi tanımaktan.

AHMAT KAHRAMAN – Ben teşekkür ederim, iyi çalışmalar.

BAŞKAN – Çok sağ olun efendim.

Sayın Savaş Aydın, hoş geldiniz.

Karma Komisyon üyelerimiz sizi dinleyip, tanımak istiyorlar. Öz geçmişiniz zaten bütün üyelerimizde var. Bugün de beş dakikayı geçmemek üzere bu kanaati güçlendirmek, pekiştirmek adına sizi davet ettik. Kendinizle ilgili, başdenetçilikle ilgili düşüncelerinizi, fikirlerinizi, ifadelerinizi alabiliriz.

Buyurun efendim.

SAVAŞ AYDIN – Efendim, öncelikle teşekkür ediyorum, bu teveccühünüz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Ses tonum nasıl geliyor, bilmiyorum çünkü ayarlayamadım ben bunu.

BAŞKAN – Gayet iyi.

Buyurun.

SAVAŞ AYDIN – CV’ mde olduğu üzere ben, Doğu Karadeniz’i Doğu Anadolu’ya bağlayan Zigana Geçidi’nin olduğu yerde, Zigana köyünde dünyaya geldim, Gümüşhane’nin Torul ilçesine bağlıdır ve dünyanın endemik bitki bakımından en zengin bölgesidir aynı zamanda. İpek Yolu’nun üzerinde bulunan bu bölge, kültürel hareketliliği yanında doğa hareketliliği de çok yoğundur. 1962’de doğdum ve o dönem içerisinde, ilk ve ortaokul öğreniminin arkasından ki yine memleketimiz sayılan Trabzon, Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde eğitime başladım. 4 yıllık mezuniyetimin akabinde, hemen mezun olur olmaz, Etibank da göreve başladım. Etibank’ ta başladığım dönemde, zaten okuma amacım da müfettiş olmaktı ve sınavı kazanınca Etibank, anonim ortaklığı şeklinde çalışan bir kamu kurumu şeklinde çalıştı. Sonradan özelleşince bankacılık kısmına dönüştü ve ben bankacılık kısmında kaldım. 1994 yılında özelleşmesinin gerçekleşmesi üzerine Başbakanlık Personel Dairesinde yaklaşık bir beş ay civarında Personel Dairesi personeli olarak kaldık ve akabinde yine kamu bankası olan Emlakbank’a atamamız gerçekleşti. Emlakbank’ın atamasının akabinde, Emlakbank’ın da özelleşmesine istinaden, belki hiç özelleşmez diye Milli Piyango Teftiş Kurulunda görev aldım. O görev akabinde Mecliste Yolsuzluklarla Mücadele Komisyonunda bir ay gönüllü çalışmam oldu. Bu dönem sonrasında, yine 2011 yılında YÖK Denetleme Kurulunda geçici olarak denetçi olarak görev yaptım yaklaşık beş ay kadar. Bu süreç zarfında da işte kamusal alanda bir kamu müfettişi olarak devam ettim ve görevlerimin çoğunluğu da müfettişlik üzerine olmuştur. Bunun akabinde bir de kredi kartlar üzerine, o dönemde çok yaygın olmuştu, Sinan Aygün’ün Ticaret Odası Başkanlığı döneminde ve dönemin milletvekili, 22’nci dönem milletvekili Sabri Varan’la birlikte bir kredi kartlar kanun tasarısı hazırladım ve Meclise sunuldu, akabinde yasalaştı.

Mesleki bilgilerim dışında, para bankacılık üzerine bir mastıra başlamıştım, o mastırı da yarıda bırakarak –etik gelmemişi bana kamuda çalışırken de mastır yapma, hani iş, mesai anlayışı açısından- devam ettik. Şu anda da Milli Piyangoda baş müfettiş olarak göreve devam ediyorum. Bunun yanında, serbest mali müşavirlik, bankacılıktan dolayı, yapıyoruz yani mali müşaviriz ama kamu da çalıştığımız için yapmıyoruz.

Bunun dışında, sosyal aktivitelerim yoğundur. Zamanımın çoğunluğunu zihinsel engellilere ayırdığım için, öncelikle Ankara Beyazay Derneğinin üyesi oldum. Akabinde, Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu -aynı zamanda Zihinsel Engelliler Spor Federasyonu-ya diye geçer, adı değiştiği için birlikte çalışmaya başladım ve akabinde, uzun bir süreç içerisinde Dünya Şampiyonluğu Koordinasyon Kurulu Başkanlığına kadar getirildim. Gördüğüm lüzum istifa ettim. Şimdi de yine Milli Piyangoda devam ediyorum.

Mediste çalışırken de Meclis Yolsuzlukları Araştırma Komisyonunda şunu görmüştük: Komisyon çalışmasını devam ettiriyor, o dönemde Komisyona gelen dilekçeler komisyon çalışma süresi bitince, komisyon bittiği için, dilekçeleri Meclis Dilekçe Komisyonu devam ettirmeye çalışıyordu. Bu ombudsmanlık işlemi orada gerçekten gerekiyordu ve halkın iletişimi açısından da mutlaka gerekli bir merci olduğuna inanıyorum. Diğer birçok oturumlarda da bu konu enine boyuna çalışıyor. Yasalaşıp hayata geçmesini de memleketim ve vatandaşlarım için, insan hakları için çok önemli bir kıstas olduğuna inanıyorum. Bu çalışmanın ülkemizin demokrasisine ve insan haklarını değerlendirmesine gerçekten büyük katkılarda bulunacağına, Meclisin şimdi bu anlamda asli görevi olan işlemi yaptığına da inanıyorum. Bu anlamda yapılan her çalışmaya da sadece komisyonda görev alarak değil, bir vatandaş olarak da katılmak isteyen bir insanım ben, çok da severim bu işlemleri. Zaten sosyal aktivitelerimin de büyük temelinde, bu zihinsel engellileri seçmemin en büyük nedeni, onların gönül diliyle bizlere hitap etmeleri, bizlerin de onlara o gönül diliyle karşılık vermesi, beni en çok sevindiren ve onur veren şeydir efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Aydın, gerçekten de bu takdire şayan çalışmalarınızdan dolayı. Çok sağ olun.

SAVAŞ AYDIN – Ben de teşekkür ediyorum, dinlediğiniz için saygılar sunuyorum efendim.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayısal Loto falan çekildiğinde dandik bir şey var mı? Herkes merak ediyor, halk gerçek mi değil mi diye...

BAŞKAN – Kemal Ağabey, kaç haftadır tutturamıyorsun?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ben oynamıyorum da halkın arasında söylenen şeyler bunlar. İşte “Açıklamadılar, gizlediler, sakladılar.” falan gibi.

BAŞKAN – Anladım, tamam.

Şimdi, çok kısa bir cevap alabiliriz, evet.

SAVAŞ AYDIN – Memur olduğum için de açıklama yapmayacağım demiyorum. Bir bankacı olarak, bu sektörün içinde olan bir insan olarak da bunun mümkün olmadığını, elektronik ortamda gerçekleştiğini ve buna dışarıdan müdahalenin mümkün olmadığını buradan da ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim, çok sağ olun.

SAVAŞ AYDIN – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Mustafa Alkan, hoş geldiniz efendim.

MUSTAFA ALKAN – Hoş bulduk.

BAŞKAN - Karma Komisyonumuz bugün... Sizin öz geçmişiniz zaten bütün üyelerimizde var. Bu beş dakikalık süre zarfında da bu kanaatleri güçlendirmek adına kendinizle ilgili, kamu başdenetçiliğiyle ilgili düşüncelerinizi almak istedik.

Buyurun efendim.

MUSTAFA ALKAN – İsmim Mustafa Alkan, 1957 İzmir doğumluyum. Ege Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Bölümü mezunuyum. 85 yılında Maliyede vergi denetmeni olarak göreve başladım, sınavı kazanmak suretiyle. 91 yılına kadar Maliyede görev yaptım, Erzurum’da görev yaptım. 91-98 yılları arasında İzmir’de görev yaptım. Daha sonra, istifa ederek yeminli müşavirlik sınavlarına girdim. 98’den sonra, İzmir’de yeminli müşavirlik yapmaktayım. Evliyim, 3 çocuk babasıyım. Büyük kızım Bahçeşehir’de doktora yapıyor, küçük İstanbul üniversitesi Hukuk Fakültesinde okuyor, oğlum da yine Gediz Üniversitesinde okuyor.

Bu göreve niye müracaat ettim? Görevin, bu kamu başdenetçiliğinin ciddi manada sorumluluk gerektiren bir görev olduğunun farkındayım. Hayatım boyunca hep hedeflerim oldu. Yaptığım şeyden keyif alarak yapmaya çalıştım. Şu ana kadar da, Maliyede de görev yaptığım sürede hep bunu yaptım. Belli bir şeyden sonra insan doyuma ulaşıyor. Maliyeden o nedenle ayrıldım, yeminli müşavirliğe başladım. Şu anda da, on dört yıl kadardır yeminli müşavirlik yapmaktayım. Herhâlde burada da biraz doyuma ulaştık. Haziran ayında çıkan bu yasayı görünce, benim yapıma da uygun olduğunu düşündüğüm için ve gerekli olduğuna da inandığım için böyle bir yasanın, ihtiyaç da duyuluyordu çünkü. Kamuda görevli olan insanlarla vatandaşın arasındaki anlaşmazlık veya bir şikâyet konusu olduğunda genelde yapılan şikâyetler ilgili kuruma yapıldığından doğal refleks olarak da o ilgili kurum kendi personelini korumakta ve vatandaşın genel olarak -ve hep böyle değil ama- haksızlığı söz konusu olmakta. Gerek kuraların da yanlış konulmuş olabileceği durumlar oluyor. Bazen o kuralı işleten insanlar veya uygulayan insanlar yanlış uygulayabiliyorlar. Bu konular da tabii şikâyet konusu olduğunda sağlıklı bir sonuç çıkmıyor. Gerek yanlış olan kuralın düzeltilmesi gerekse kuralı yanlış uygulayan insanlar veyahut da o kurumu veya şikâyet hakkını tamamen yani intikam aracıyla kullanmak isteyen insanlar da olabiliyor zaman zaman.

Sağlıklı bir işlem tesis edilerek yani uygulamadaki aksaklıkların düzeltilmesi, vatandaşın da haklarının yerine getirilmesi açısından böyle bir kurumun oldukça önemli olduğuna inandığım için böyle bir göreve müracaat ettim.

BAŞKAN – Evet çok teşekkür ediyoruz, hakkınızda hayırlısının olmasını diliyoruz. Çok sağ olun efendim.

MUSTAFA ALKAN –Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Fazıl Kerim Anadolu, hoş geldiniz.

Karma Komisyon üyelerimiz sizi dinleyecekler. Zaten öz geçmişiniz her birinde var, daha önceden dağıtıldı. Bugün, beş dakika içerisinde de bunu pekiştirmek adına, var olan kanaati pekiştirmek adına kendinizle ilgili, başdenetçilikle ilgili düşüncelerinizi dinlemek istiyoruz.

Buyurun efendim.

FAZIL KERİM ANADOLU – Efendim, şahsınızda bütün Komisyon üyelerini saygıyla selamlarım.

Ben, Doktor Fazıl Kerim Anadolu. Özet olarak Maliye müfettişiyim, Danıştay hâkimiyim, üye yardımcısıyım, üniversite mensubuyum. Anayasa doktorasını verdim. Üç fakülte bitirdim. Bunlardan birincisi İktisadi Bilimler Akademisi; ikincisi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Pedagoji Bölümü; üçüncüsü Ankara Hukuk Fakültesi. Ayrıca, kamu yönetiminde amme idaresi mastırım var, Gazi Üniversitesi yönetim bilimleri mastırım var, Ankara Hukuk Fakültesi anayasa hukuku mastırım var. Danıştayda on sene çalıştım, hâkimlik yaptım. Maliye teşkilatında dokuz sene çalıştım, mali mevzuatı bilirim ve mastırım var, Gazi Üniversitesinde 30-40'a yakın makalelerim var mesleğimle ilgili olarak. Bundan başka altı tane eserim var. İngilizce, Fransızca bilirim, doktoramı verdim. Nasip olursa kurumunuzda çalışmak isterim, bir hukukçu ve tecrübeli bir hukukçu olarak âcizane, sizlerin de yardımlarıyla ülkeme faydalı olmak istiyorum, amacım budur.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Anadolu, cumhurbaşkanlığı adaylığınız oldu mu?

FAZIL KERİM ANADOLU – Efendim, memleket evladı olarak her göreve talip oldum. Şimdiye kadar gizli tutmuştum ama madem ki soruluyor, sizden gizli bir şey yok. Husumet olarak da Medisimizi göstermişim, hukuken böyleydi. Yedinci Cumhurbaşkanı aday adayım. Dokuzuncu Cumhurbaşkanı aday adayım. Onuncu Cumhurbaşkanı aday adayım. On ikinci cumhurbaşkanı aday adayım. On bire de aday adayım, on ikiye de aday adayım. Ondan sonrasına aday olamıyorum çünkü Medis kanun çıkardı, 20 milletvekilinin teklifi gerekiyordu. Benim başvurduğum zamanlarda Medis içinden ve Medis dışından herkes başvurabiliyordu.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz efendim, çok sağ olun, şeref verdiniz. Biz de sizi tanımakla ve dinlemekle memnun olduk, çok sağ olun.

FAZIL KERİM ANADOLU – Saygılarımla efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim, sağ olun.

FAZIL KERİM ANADOLU – Anayasa değişikliğiyle ilgili alternatif anayasa incelemelerimi de Başkanlığınıza sunmuş bulunuyorum.

Saygılarımla efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim, çok sağ olun.

Sayın Yılmaz, hoş geldiniz efendim.

DURMUŞ YILMAZ – Hoş bulduk.

BAŞKAN – Efendim, Karma Komisyonu üyelerimizle beraber sizin zaten bizde var olan ve üyelerimize dağıtılmış olan öz geçmişinizi, öz geçmişinizden oluşan kanaati güçlendirmek adına kendinizle ilgili, başdenetçilikle ilgili düşüncelerinizi, fikirlerinizi alabilmek adına böyle bir görüşmede sizi aramızda görmek istedik.

Buyurun efendim.

DURMUŞ YILMAZ – Efendim, ben davet mektubunda belirtilen beş dakikalık süreyi belki otuz beş kırk saniye geçecek olan bir konuşma hazırladım. Onu izninizle okumak istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun efendim.

DURMUŞ YILMAZ – Sayın Komisyon üyesi milletvekillerim; malumları olduğu üzere, köklerini kendi topraklarından, kendi kültürümüzden alan Kamu Denetçiliği Kurumunun 12 Eylül 2012 tarihinde yapılan Anayasa değişikliği ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ile yasal çerçevesini oluşturmuş bulunmaktayız.

Önümüzdeki süreçte kurumun kendisinden beklenen nihai amacı gerçekleştirmesi için üstesinden gelmesi gereken temel meselenin etkililik olduğu kanısındayım. Aksi hâlde bahsettiğim yasal çerçeve sadece bu kurumun ontolojik olarak varlığına işaret edecek, kurumun kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm olmasına neden olacaktır. Peki, kurum etkililiğini nasıl gerçekleştirecektir? Kamu Denetçiliği Kanunu'nun etkililiğinin sağlanmasının Merkez Bankası bağımsızlığı olduğu gibi bir yasa meselesi olmadığını, bir anlayış meselesi olduğunu düşünmekteyim. Dolayısıyla biz, biri idare tarafından, diğeri birey tarafından olmak üzere iki anlayışı toplumumuza yerleştirmek zorundayız. Bir yandan, idarenin Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından kendisine yapılacak önerinin çok önemli, yerine getirilmesi gereken, yerine getirilmediği takdirde kendisi açısından ciddi bir itibar kaybına neden olacak bir durum olduğu anlayışını; diğer taraftan ise bireyin kendisine karşı kullanılan kamu gücü karşısında sığınabileceği bir limanın olduğu ve limanda yakınmasına hakkaniyet çerçevesinde çözüm bulunabileceği bilincine ve anlayışına sahip olması gerekmektedir. Bu anlayışın gerçekleştirilmesi bakımından kamu başdenetçisinden kurum personeline kadar olmak üzere bu kurumun tüm mensuplarına tarihî bir misyon düşmektedir. Öncelikle Kurum bahsettiğim bu anlayışı hem idare hem de birey nezdinde tesis etmek zorundadır. Elbette ki bu anlayış bir çırpıda kendiliğinden topluma yerleştirilebilecek bir husus değildir ancak yeri geldiğinde idarenin haklılığının, yeri geldiğinde ise bireyin hakkının yerine getirilmesi bakımından idarenin kötü işleyişinin tüm çıplaklığıyla ortaya konulabilmesi bu sürecin hızlanmasını sağlayacaktır. Biz bu anlayışı topluma yerleştirerek Kamu Denetçiliği Kurumunun etkililiğini sağladığımızda bireyin idareden yakınmadığı, evrensel insan hakları ölçütü çerçevesinde insan haklarına dayalı bir idare anlayışının geliştiği bir toplum oluşturabileceğimiz kanısındayım. Öte yandan, ülkelerin kapasiteleri yüksek etkin kurumlara sahip olup olmamaları ile ekonomik performansları arasında yakın bir ilişki olduğu bilinen bir gerçektir. Muhatap kitlenin üretime, paylaşım ve bölüşüme ilişkin olarak alınan kararların doğruluğuna, gerekliliğine ve adil olduğuna olan inanç ve kabulleri, kararların uygulanmasında sürtünme kat sayısını düşürmekte, maliyetleri azaltmakta ve etkinliği artırmaktadır. O nedenle, Kamu Denetçiliği Kurumu daha ilk günden inşa edilmesi gereken üstün kurumsal kapasitesi nedeniyle güvenilen, toplumun her kesiminde saygı duyulan bir kurum olmak zorundadır. Bu da ancak tahsis edilen kadroların, başta analiz ve araştırma becerisi olmak üzere, iyi eğitilmiş, yetenekli ve donanımlı profesyonel kişilerce doldurulması ile mümkün olacaktır.

Yönetim, toplum ile kamu otoritesi arasında yapılan bir kontrattır. Kurumların arkasında bir başarı grafiği varsa geleceğe yönelik kararlarına da güven olacaktır. Böyle bir durum yok ise beklentileri yöneterek güven, saygınlık ve itibar biriktirmeye odaklanması gerekir. Dolayısıyla etkin iletişim politikaları çerçevesinde kurum kendisine ulaştırılan sorunlar ile ilgili olarak aldığı kararları ve bu kararların gerisinde bulunan nedenleri ne kadar açık, dürüst ve tutarlı bir şekilde kamuoyu ile paylaşırsa insan onur ve haysiyetine yaraşır, maddi ve manevi refah artışına giden yoldaki başarısı da o kadar yüksek olacaktır.

Yukarıda da belirttiğim gibi, bireyler ile idare arasındaki ilişkilerin evrensel hukuk kuralları ve meri mevzuata uygun olarak yürütülmesini kendisine hedef seçmiş bir kurumun bu hedefe ulaşabilmesi için orta ve uzun vadeli bir bakış açısına sahip olması, kararlarını gündelik kısır tartışmalardan ve doğası gereği kısa vadeli bir bakış açısına sahip siyasetin etkilerinden uzak bir biçimde uygulayabilmesi gerekir. Bu gerekçe ile de ki yasa koyucu "Bağımsızlık ve tarafsızlık" başlığı altında yer alan madde 12/1'de hiçbir organın, makamın, mercinin veya kişinin başdenetçiye ve denetçilere görevleriyle ilgili olarak emir ve talimat veremeyeceğini, genelge gönderemeyeceğini, telkinde ve tavsiyede bulunamayacağını, ikinci fıkrasında ise başdenetçi ve denetçilerin görevlerini yerine getirirken tarafsızlık ilkesine uygun davranmak zorunda olduklarını hüküm altına almıştır.

Peki, bağımsızlık ve tarafsızlık ne demek? Bunlar nasıl olur ve nasıl gerçekleştirilir? Şimdi sizlerle kalan süre zarfında kısaca bu konudaki düşüncelerimi paylaşmak istiyorum.

Tarafsızlık, uygulanması çok da kolay olmamakla birlikte, adaletin tecellisi için mutlaka önemlidir ve tanımı da öbür taraftan kolaydır. Özel ile kamu, yerli ile yabancı, dinler ile ırklar ve bunun gibi kategoriler arasında bireysel haklar yönünden her yöne eşit mesafede olmaktır.

Bağımsızlığa gelince; kimden ve neden bağımsızlık? Kamuda bazı karar alma birimlerinin bağımsız olması son yirmi beş otuz yılda ortaya çıkmış ve kit ekonomik kaynakların daha etkin ve daha verimli kullanılabilmesi varsayımına dayanmıştır. Siyasetten ve idareden bağımsız olduğu söylenen kurumlara bağımsızlıklarını bizzat siyaset kurumu tarafından parlamentolarca verilmiştir. Dolayısıyla bağımsızlığın gerekli şartı, yasa ile verilmesidir. Yeterli şartı, bağımsızlık verilen kuruluşun kendisinden beklenen gerçekleştirecek arkasına kitlesel kamuoyu desteğini alarak, bağımsızlığını kazanarak hak etmesidir.

Demokrasilerde ülkeyi bürokratlar değil, siyasetler yönetir; millete bürokratlar değil, siyasetler hesap verir. Her şeyden önce bağımsızlık, başına buyrukluğa, layüsellik, hata yapmazlık değildir. Bağımsızlık, kurumların karar alma mekanizmalarında yer alan

kişilerin görevlerini gerektiği gibi yerine getirebilmeleri için görev güvencesine kavuşturulmalarıdır. Bağımsız kurum yöneticileri bağlı oldukları veya ilişkilendirildikleri üst otorite ile bir kol uzunluğu mesafesinde durmalıdırlar. Bağımsızlık, yönetimin dışına çıkmadan, yönetimin içinde kanunla belirlenen görevi yerine getirebilmek için elde bulunan araçları yalnız ve yalnız veriye bağlı olarak karar almak ve gerekiyor ise uygulamaktır. Buradan da anlaşılacağı üzere, kaçınılmaz olarak bağımsız kurulların olduğu yerde demokrasi açığı oluşmaktadır. Bu açık kurumların görevlerini bihakkın yapmaları sonucunda ortaya çıkan azami toplumsal fayda ile telafi edilmektedir. O nedenle, bağımsızlığın bedeli vardır, o da hesap verebilirliktir yani kurum, aldığı kararlardan ve bunların sonucundan topluma karşı sorumludur.

Kısacası, yine konuşmamın başında da değindiğim üzere, bağımsızlık bir duruştur, kültürel bir birikimdir, optimum toplumsal faydayı sağlayabilmek için tarafların yani bağımsız olan ile bağımsızlık verenin durumu içselleştirmeleri, birbirlerine yasanın çizdiği çerçeveye içinde saygılı olmaları hâlidir.

Sonuç olarak, kararlarının yasal yaptırım gücü olmayan, yalnız kamuoyu baskısı yaratarak sonuç almayı hedefleyen Kamu Denetçiliği Kurumunun başarılı olmasının gerekli şartı üstün teknik kapasiteye sahip olmak ise, yeterli şartı da kamuoyu desteğini sağlayacak, şeffaflığa, doğruluğa ve dürüstlüğe dayalı, etkin, saygın iletişim politikası olacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz efendim, çok sağ olun.

Biz de belki biraz size pozitif ayrımcılık yapmış olduk dokuz buçuk dakika gibi.

Çok teşekkür ediyoruz.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Soru soralım efendim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Başkanım.

Çok kısa soru ve cevap olmak üzere, buyurun.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sayın Merkez Bankası Başkanını ben Ankara Ticaret Odası Başkanlığı yaptığım dönemden çok iyi tanıyorum.

Sağ olsun, hep bağımsızlıktan bahsetti, hep de bağımsız kalmayı başarabilirdi bütün tepkilere rağmen. O yüzden, ben kendisini bu görevde kutluyorum, inşallah hayırlısı olur diyorum.

Merak ettiğim bir de soru var. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanmışsınız ama sonra bırakmışsınız, hukuktan vazgeçmişsiniz. O zamandan bir merakınız var mıydı ekonomiye, İngiltere’de gidip okumuşsunuz, orada master eğitiminizi yapmışsınız. Hukuk daha iyi miydi sizce acaba? Belki özel bir soru ama sizin samimi yetinize ve iyi niyetinize dayanarak soruyorum bunu.

DURMUŞ YILMAZ – Sayın Milletvekilim, benim hayatım, öğrenimim çok programa dayanmadı, daha ziyade tesadüfler belirledi.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Evet, gördük orada.

DURMUŞ YILMAZ – Ben altı yedi yaşındayken köyümüzde bir ailenin uzun süren bir tarla davası oldu, iki kardeş arasında ve aşağı yukarı yirmi sene devam etti. Ben altı yedi yaşındayken hâkim köye geldi, araziye gitti, geri geldi, çeşmenin başında çipten indiler, daktilo çıkarıldı, “yaz” dedi ve daktilo...

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, özür diliyorum, şöyle ki: Biz tam 23 tane arkadaşımızı dinlemiş olacağız yani ola ki onlar bize adaletli davranmadığımız yönünde bir şeyde bulunurlarsa... Yani çok kısa bir cevap alabilirsek...

DURMUŞ YILMAZ – O zaman söyleyeyim, ben hukuk fakültesine liseyi dışarıdan bitirerek kaydoldum, üçüncü sınıfa kadar okudum. Sonra bir sınav açıldı, devlet bursu sınavını kazanarak, üçüncü sınıftan terk ettim, İngiltere’ye gittim. Şu anda ikinci sınıfa kaydımı tekrar açtırdım ve devam ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz efendim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, biz sizi tanıyoruz, siz iyi insansınız, onun için söylemek istedim. Allah razı olsun, Allah yolunuzu açık etsin.

DURMUŞ YILMAZ – Sağ olun, çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Başkanım.

Son aday adayımız Osman Yetgin’i alacağız ve tamamlayacağız arkadaşlar.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Arkadaşları etkilemek istemem ama devlet adamı dinledik.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Evet, pırıl pırıl bir adamdır kendisi.

BAŞKAN – Sayın Osman Yetgin, hoş geldiniz, buyurun efendim.

Karma Komisyonu üyelerimizde öz geçmişleriniz var. Kanaatleri pekiştirmek adına bugün, beş dakikayı geçmemek üzere, sizleri davet ettik. Kendinizle ve başkanlıkla ilgili ifade etmek istediklerinizi, düşüncelerinizi alabiliriz efendim.

Buyurun.

OSMAN YETGİN – Efendim, şimdi, bu Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 1'inci maddesinde "...idarenin her türlü eylem ve işlemleriyle tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak..." şeklinde kanun özetlenmiş.

Şimdi, benim öz geçmişim önünüzdedir. Yaklaşık on yedi sene cumhuriyet savcılığı yaptım. Bu arada, devlet güvenlik mahkemesinde de çalıştım Diyarbakır'da. Adaletin, savcılığın, şikâyetlerin nasıl işlediğini orada çok iyi bir şekilde gördüm. Daha sonra istifa ettim ve yaklaşık on üç senedir avukatlık yapmaktayım Antalya'da. Bu arada da hem kürsünün önünden hem de arkasından toplumu, olayları, şikâyetleri, rahatsızlıkları görmüş bulunuyorum. Onun için, bu konuda yeterli bulduğum için müracaat ettim çünkü soruşturmanın, şikâyetlerin her türlü incelemelerini biliyorum ve bunu başarıyla da yapabileceğimi düşünüyorum.

Ayrıca yine ben -öz geçmişimde de var- halkın içerisinde gelmiş birisiyim. Köyde doğdum. İlk, orta ve lise tahsilimi Kırıkhan Lisesinde yaptım. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdim. Bitirdikten sonra avukatlık stajıma başladım İstanbul'da Sultanahmet Adliyesinde ve avukatlık stajı sırasında hâkimlik sınavına girmiştim, onu kazandım ve daha sonra da kura çekerek Türkiye'nin çeşitli yerlerinde görev yaptım. Bu arada, doğudan batıya kadar bütün vatandaşlarımızın gerçek yüzlerini, gizlenen yüzlerini, hepsini gördüm ve bu göreve talibim.

Eğer başka sormak istediğiniz soru varsa, buyurun.

BAŞKAN – Görebildiğim kadarıyla soru sormak isteyen arkadaşımız yok.

Çok teşekkür ediyoruz efendim. Sürecin sizin için hayırlı olmasını temenni ediyoruz, çok sağ olun.

OSMAN YETGİN – Ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Böylece aldığımız karar gereği aday adaylarımızı dinledik.

Çok teşekkür ediyorum sabrınızdan dolayı, katkınızdan dolayı.

Önümüzdeki toplantımızda kamu başkanlığı seçimi yapacağız. Üç aday seçeceğiz, malumunuz, Genel Kurula göndereceğiz.

Bu seçimi yapma için Salı günü saat 15.15'te toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.46